

Vekalet ücretinin serbest meslek kazancı olduğu ve bunun tamamı üzerinden serbest meslek makbuzu düzenlenmesi gerektiği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	53445970-105-[236-2012-27-15]-128
Tarih	06.12.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MANİSA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri ve Usul Müdürlüğü

Sayı : 53445970-105-[236-2012-27-15]-128

06/12/2012

Konu : Serbest Meslek Makbuzu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C.Kimlik numarasında kayıtlı mükellef olduğunuzu ve ... Asliye Ceza Mahkemesinin ... Dosya No, ... Karar No.lu kararına istinaden sanık ... vekili olarak tarafınızdan hükmün 3.maddesi gereği "hüküm tarihinde yürürlükte olan avukatlık asgari ücret tarifesine göre belirlenen 575,00 lira vekalet ücretinin hazineden alınarak kendisini vekil ile temsil ettiren sanığa verilmesine" dair kararına istinaden ... Cumhuriyet Başsavcılığı sanık vekili olarak tarafınızdan Serbest Meslek Makbuzu düzenlemenizi talep ettiği, verilen kararın 3.maddesinde kendisini vekil ile temsil ettiren sanığa ifadesi açıkça belirtildiğinden olayda Serbest Meslek Makbuzu düzenlenip düzenlenmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talebinde bulunmaktasınız.

Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 66 ncı maddesinde ise "Serbest meslek faaliyetini mutad meslek halinde ifa edenler, serbest meslek erbabıdır. Serbest meslek faaliyetinin yanında meslekten başka bir iş veya görev ile devamlı olarak uğraşılması bu vasfı değiştirmez..." hükmü yer almıştır.

213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 236 ncı maddesinde; "Serbest meslek erbabı, mesleki faaliyetlerine ilişkin her türlü tahsilatı için iki nüsha serbest meslek makbuzu tanzim etmek ve bir nüshasını müşteriye vermek, müşteri de bu makbuzu istemek ve almak mecburiyetindedir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan 02.03.2007 tarih ve 26450 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Müdafî ve Vekillerin Görevlendirilmeleri ile Yapılacak Ödemelerin Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ödeme Usul ve Esasları bölümünün "Ücret" başlıklı 8 inci maddesinde;

"1- Ceza Muhakemesi Kanunu gereğince baro tarafından görevlendirilen müdafî veya vekile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nden ayrı olarak hazırlanacak "Ceza Muhakemesi Kanunu Gereğince Görevlendirilen Müdafî ve Vekillere Yapılacak Ödemelere İlişkin Tarife" gereğince ödenecek meblağ Adalet Bakanlığı bütçesinde bu amaçla ayrılan ödenekten karşılanır.

2- Müdafî veya vekilin görevi gereği yaptığı zorunlu yol giderleri ayrıca ödenir.

3- Müdafî veya vekile Tarife gereğince ödenen meblağ ile zorunlu yol giderleri yargılama giderlerinden sayılır." denilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Ücretin Ödenme Usulü" başlıklı 11 inci maddesinin 4 üncü bendinde; "Müdafî veya vekil sigortalı olarak çalışmakta ise yanında çalıştığı avukatın, Avukatlık bürosu ya da avukatlık ortaklığı şeklinde çalışmakta ise büro veya ortaklığın serbest meslek makbuzunu kullanır." 5 inci bendinde de; "Cumhuriyet Başsavcılığınca listeler ve ekindeki dayanak belgeler incelendikten sonra, müdafî veya vekile ödenmesi gereken tarifiede yazılı meblağ ile varsa zorunlu yol giderlerini de kapsayan toplam ücret, ödeme emri belgesiyle serbest meslek makbuzunu düzenleyen bildireceği banka hesabına ödenir ve yapılan ödemeler yargılama giderlerinin hesabında dikkate alınmak üzere soruşturma ya da kovuşturma dosyalarına bildirilir." açıklamasına yer verilmiştir.

Öte yandan, 13.12.2006 tarih ve 26375 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi'nin Ceza davalarında ücret başlıklı 13 üncü maddesinin 5 inci bendinde ise; "Beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık yararına hazine aleyhine maktu avukatlık ücretine hükmedilir." esası yer almaktadır.

Diğer taraftan Hukuk Müşavirliğinden alınan 21.09.2012 tarihli ve B.07.1.GİB.0.00/0023-33 sayılı yazıda, "Akhisar 2. Asliye Ceza Mahkemesinin söz konusu kararında, beraat eden ve kendisini vekil ile temsil ettiren sanık lehine hükmedilen tutarın, vekalet ücreti olduğu, değerlendirilmiştir." ifadesi yer almaktadır.

Buna göre; ... 2. Asliye Ceza Mahkemesinin ... Dosya No, ... Karar No.lu kararı gereğince, hüküm tarihinde yürürlükte olan avukatlık asgari ücret tarifesine göre belirlenerek hazineden ödenecek vekalet ücreti, sanık vekili olarak tarafınızca verilen bir serbest meslek hizmeti dolayısıyla elde edilen serbest meslek kazancı olup, tarafınıza hükmedilen vekalet ücretinin tamamı üzerinden serbest meslek makbuzu düzenlemeniz gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026